

מודל זיקתי של אסטרטגיה לניהול משברים טוני ז'אק

הבסיס למודל הזיקתי המוצע כאן הוא הרעיון של ניהול משברים כדיסציפלינה רציפה, המבוססת על אשכולות ועל יסודות לא-ליניאריים.

חפיפה משמעותית או מכנה משותף. כך, למשל, במקרה של התרעה מוקדמת / סריקה, מצד אחד, ושל הכרה משברים, מצד שני, בדומה, הלמידה הארגונית המתבצעת אחרי משברים יכולה לתרום להתרעה המוקדמת ולשפר את ההיערכות למשברים בארגונים אחרים.

נאמר שהדרך הטובה ביותר לנהל משברים היא להבין ולנהל סיכונים; ובהקשר של המודל הזיקתי שלנו, ההיקף השלם של ניהול סיכונים ממוקם הן ברביע של מניעת המשברים והן ברביע של הניהול אחרי משברים. הית', לעומת זאת, סבור שניהול משברים הינו חלק מניהול סיכונים, ולא להפך (Heath, 1997, p. 289). למעשה, הוא מרחיק לכת עוד יותר וטוען שניהול משברים הוא פונקציה של ניהול סיכונים. הית' אף טוען באופן משכנע כי יש לחרוג מן הרצף הליניארי המקובל של בעיה-סיכון-משבר-פתרון. הוא מדגיש כי לא רק שמשברים עלולים להתפתח כתוצאה מסיכונים, אלא שסיכונים עלולים להתעורר כתוצאה ממשברים. המודל הזיקתי החדש ממחיש את התלות-ההדדית בין ניהול סיכונים, ניהול משברים ושאר פעילויות קשורות, ומטפל בכמה מנקודות התורפה שזוהו במודלים תיאורטיים קודמים.

Tony Jaques, (2018). "Issue management and crisis management", Public Relations Review, Volume 33, Issue 2, June 2007, Pages 147-157.

המודל החדש מיוסד על תפישה הוליסטית של ניהול משברים, הרואה במניעת משברים ובהיערכות אליהם חלק בלתי נפרד מן התהליך השלם - בדומה לצעדים הטקטיים המיושמים לאחר פרוץ המשבר. תפישה זו גורסת גם, שאחת ממטרותיו העיקריות של אשכול הפעולות המיושם בעקבות המשבר, היא להתחבר חזרה אל ההיערכות לקראת משברים עתידיים וניהולם. המבנה הלא-ליניארי של המודל מדגיש שצריך לראות ברכיבים השונים "אשכולות" של תחומים קשורים ושלובים זה בזה, להבדיל מ"צעדים" יחידים שיש להפעילם בזה אחר זה. ואף ששני חצאי המודל - צד ההיערכות למשבר וצד ניהולו - מקיימים ביניהם יחסי-זמן מובהקים, הרי הטיפול ברכיבים היחידים יכול להתבצע גם בחפיפה או במקביל. מניעת משברים והיערכות למשברים, למשל, מוכרחות בדרך כלל להתבצע במקביל. פרט לחפיפה המתקיימת בין חלק מן הרכיבים או האשכולות הסמוכים, גם בין רכיבים שאינם סמוכים זה לזה אפשר למצוא